

POSVĚŤ SE JMÉNO TVÉ

Vy se modlete takto: *Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno.* (Mt 6:9)

1. čtení: Malachiáš 1:6-14

Hlavní čtení: Matouš 6:9

Milí bratři, milé sestry,

každá věta Modlitby Páně je jako mince. Má dvě strany. Nejprve pokornou prosbu: *Bože, splň to, o co tě žádáme.* A pak také náš slavnostní závazek: *Bože, my sami chceme žít podle toho, o co tě prosíme.*

- ***Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno.***

Pán Ježíš tuto prosbu zařadil na první místo. Proč? Protože není nic cennějšího než Bůh sám. Proto má být právě jeho jméno posvěceno. Jméno v Bibli zastupuje svého nositele. Boží jméno je tedy Bůh sám. Tak prosté to je. Jméno nemůžeme oddělit od toho, komu patří. Jméno je s osobou srostlé, svázané. To nakonec vnímáme i v běžném životě. Třeba: Nemáme rádi, když někdo jiný mluví naším jménem. Jako by nám kradl naši identitu. Když jsme rozrušení, vykřikneme: Neber si mě do huby. Ale ten člověk si nebral do úst nás, lidi z masa a kostí. Ale „jen“ naše jméno. Ovšem to nám stačí. Nelíbí se nám to. Protože naše jméno jsme my sami. Ještě méně bychom byli nadšení z toho, kdyby se někdo naším jménem podepisoval. A co když nás někdo pomlouvá? Použije přitom naše jméno a nás to bolí, jako by bodal do našeho srdce. Těžce neseme, když je naše jméno vláčeno bahnem. A mnozí by dali půl království za to, aby jejich jméno bylo očištěno. Protože naše jméno k nám neoddělitelně patří.

Stejně tak je to i s Bohem. A s jeho jménem. Boží jméno je od Boha neoddělitelné. Boží jméno je Bůh sám. A tak jsme vyřešili první hádanku. Ježíš nás učí modlit se: *Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé.* A my už víme, že myslel: *Otče náš, buď posvěcen. Bože, buď svatý.*

Tak, a další hádanka je před námi. To snad Boha opravdu žádáme, aby byl svatý? Vždyť přece Hospodin svatý vždycky byl, je a navždy bude. Izajáš slyší, jak jej andělé chválí v nebesích těmito slovy:

- *„Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“* (Iz 6:3)

A lidé oslavují Hospodina jako svatého Boha. Třeba Mojžíš spolu s celým Izraelem, bezprostředně po přechodu Rudého moře:

- *Kdo je mezi bohy jako ty, Hospodine? Kdo je jako ty, tak velkolepý ve svatosti, hrozný v chvályhodných skutcích, konající divy?* (Ex 15:11)

Ale i kdyby andělé a lidé mlčeli a Boží svatost nepřipomínali, Bůh nemlčí. On sám o sobě prohlašuje, že je svatý.

- *Já jsem Hospodin, který jsem vás vyvedl z egyptské země, abych byl vaším Bohem. Proto buďte svatí, neboť já jsem svatý.* (Lv 11:45)
- *Já, Hospodin, jsem váš Svatý, stvořitel Izraele, váš Král.* (Iz 43:15)

Svatost je Boží vnitřní kvalita. Boží trvalá vlastnost. Bůh není svatý dnes víc, než byl včera. A nebude zítra méně svatý, než je dnes. Bůh je svatý v dokonalém slova smyslu. Tedy stoprocentně a trvale. V Bohu není žádný hřích, žádné zlo. On je svatý, protože *Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy*, podle Jana. (1J 1:5) U Boha není žádné *střídání světla a stínu*, podle Jakuba. (Jk 1:17) Bůh je svatý, tedy zcela bez jakékoli přimíšeniny či náznaku hříchu a zla. Bůh je svatý, tedy čisté světlo, bez tmy a stínu.

Bůh je ale také oddělený. To je původní význam slova *svatý*. Bůh je oddělený od všeho ostatního. Oddělený od všeho, co stvořil. Aniž bychom si toho třeba všimli, i v tomto slova smyslu používáme výrazy *svatý, svatost a posvětit*. Vezměte si slovo *svátek*. To je výjimečný den, oddělený od všedních dnů. Vždyť třeba o vánočních svátcích zpíváme: *Tichá noc, svatá noc*. Protože ta noc, kdy se Bůh stal člověkem, byla jen jedna v celých dějinách lidstva. A proto byla svatá. Díky Bohu naprosto výjimečná. A proto slavíme vánoční svátky jen jednou v roce, a ne každý druhý týden. Jsou to výjimečné a od ostatních dnů oddělené dny.

Někdy připravujeme sváteční oběd. Ten by měl vypadat jinak než všechny ostatní obědy v týdnu. A co třeba hanlivé označení člověka: *Svatoušek*? Takovou nálepkou dostane ten, kdo se chová a mluví jinak než všichni ostatní, kteří si ho proto dobírají. Svatoušci jsou často sami, oddělení od většiny.

A příklad z Bible? Hora, na které se setkal Mojžíš s Hospodinem, byla svatá. Naprosto výjimečná, na rozdíl od ostatních hor a pohoří. Lid, který si Hospodin ze své milosti vybral a přivlastnil, je svatý. Výjimečný a oddělený od všech ostatních národů. Oddělený pro Boha. Proto třeba apoštol Pavel nazývá své souvěrce slovem *svatí*. (např. Ř 1:7 KB) *Svatosti*, které nám Kristus uložil slavit, jsou svaté úkony. Tedy činnost církve, oddělená od běžného života. Doma přece jíme chleba každou chvíli. Ale jen při večeři Páně nás chléb upomíná na Kristovo tělo za nás vydané. Doma se můžeme sprchovat a koupat podle libosti. Ale jednou za čas

prožíváme, že voda, která stéká na hlavu dítěti či dospělému, je znamením Boží milosti, která na pokřtěného sestupuje. To je výjimečné!

Bratři a sestry, náš Bůh je svatý. Tedy naprosto výjimečný. Jedinečný. Žádný druhý jemu podobný není. A Hospodin to dokonce sám o sobě tvrdí:

- ¹⁸ *Toto praví Hospodin, stvořitel nebe, onen Bůh, jenž vytvořil zemi, jenž ji učinil, ten, jenž ji upevnil na pilířích; nestvořil ji, aby byla pustá, vytvořil ji k obývání: „Já jsem Hospodin a jiného už není.*
²¹ *Sdělte to dál, přiblížte se! Jen ať se poradí spolu. Kdo to od pradávna ohlašoval? Kdo to oznamoval předem? Cožpak ne já, Hospodin? Kromě mne jiného Boha není! Bůh spravedlivý a spasitel není mimo mne.* ²² *Obraťte se ke mně a dojdete spásy, veškeré dálavy země. Já jsem Bůh a jiného už není.* (Iz 45:18.21-22)

Hospodin je jediným stvořitelem všeho života. Hospodin je také naprosto jedinečným spasitelem všeho, co žije a přitom umírá. Všeho, co jím bylo vytvořeno ke svatosti, spravedlnosti a pravdě. Ale co také padlo do hříchu, marnosti a co podléhá záhubě. Hospodin se kvůli nám stal člověkem jako my, v Ježíši Kristu. A tím započal poslední fázi záchrany lidského rodu. Apoštolové to v Ježíši ukřižovaném a vzkříšeném rozpoznali, a proto prohlašují:

- *V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.* (Sk 4:12)

Tedy: *Ježíš je úžasný! Jemu podobného zachránce nenajdete!*

A tak se ptáme znovu: Proč má být posvěceno Hospodinovo jméno, když Bůh byl, je a vždycky bude svatý, tedy bezchybný, dobrý a naprosto jedinečný ve své moci a lásce k nám? Proč k Bohu voláme, aby byl posvěcen, když je svatý, tedy dokonale dokonalý?

Protože jeho jméno není posvěceno v tomto světě, který stvořil. Mnozí lidé nevěří, že Bůh vůbec existuje. Existují ateisté z přesvědčení. Ti programově nevěří, že Bůh Bible existuje. A jsou za to rádi, že podle nich neexistuje! Třeba evoluční biolog Richard Dawkins, který napsal ve své knize Boží blud: „*Bůh ze Starého zákona je patrně ta nejprotivnější postava v celé beletrii: žárlí, a ještě je na to pyšný; je to malicherný, nespravedlivý, nemilosrdný tvor posedlý ovládnutím ostatních; pomstychtivý, krvežíznivý našeptávač etnických čistek; je to rozmarný, nenávislný tyran se zálibou v misogynii, homofobii, rasismu, infanticidě, genocidě, filicidě, šíření chorob, megalomanství a sadomasochismu.*“ Opravdu jsem zvažoval, zda mám tato slova nevykoupeného člověka, tyto nemocné myšlenky vůbec citovat. Ale myslím, že se na nich ukazuje, že tento svět má k oslavě svatého Boha, Otce Ježíše Krista, ještě hodně dalekou cestu.

Vedle takových programových ateistů žijí tisíce a miliony praktických ateistů. To jsou lidé, kteří říkají: *Něco nad námi je, ale nijak to neovlivňuje náš život.* Existence Boha je nezajímá. A kdyby došlo na věc, pod pojmem *Bůh* si rozhodně nepředstavují biblického Boha, ale třeba *Mozek světa, Duši světa, Vesmír, Osud*. Ať už se podíváme kamkoli, vidíme, že Boží jméno není zdaleka posvěceno tak, jak by posvěceno mělo být. Tedy v myslích, srdcích a ústech lidí. A podle toho taky vypadá náš svět. Svět tvořený lidmi, kteří se Bohu odevzdávat nechťejí. Svět tvořený lidmi, kteří Hospodina poslouchat nechťejí. A tím méně mají chuť se mu zpovídat z toho, jak žijí. Proto je nutné, aby se v tomto našem padlém světě kázalo evangelium. Protože jen tímto způsobem bude mezi námi Boží jméno nakonec posvěceno.

A víte co? Stačí! Už nebudu dál sesílat oheň a síru na tento neobrácený svět. Teď se zaměříme sami na sebe. A to je vždycky mnohem těžší. Možná, že ani v našich životech není Boží jméno dostatečně posvěceno. Apoštol Petr nás vybízí:

- *A Pán, Kristus, budiž svatý ve vašich srdcích.* (1Pt 3:15)

Je v našich srdcích Kristus svatý? Považujeme se za lidi, skrze které se Boží svatost, jeho velebnost a velikost rozšiřuje kolem nás? Díky kterým Boží sláva v tomto světě roste? Skrze které se prohlubuje známost Boha Stvořitele a Zachránce? Když předstupujeme před Hospodina, čím začínáme naši modlitbu? Prosbou o posvěcení Božího jména, což by podle Ježíše měl být cíl našich modliteb i celého našeho života? Nebo myslíme většinou jen na sebe a na naše nejbližší? Stane se třeba alespoň jednou za týden, že Boha prosíme, aby projevil svou slávu v tomto světě? Aby Boží bázeň rostla v srdcích lidí? Aby si ho zkrátka lidé více vážili? Aby ho měli ve stále větší úctě? A pokud ano, modlíme se tak jen kvůli těm lidem, které máme rádi? Aby byli spaseni? Nebo i kvůli Bohu, kterého milujeme? Tedy: Aby byl on sám posvěcen ve svém stvoření? Říkáme: *Oslav se, Pane.* Ale možná tím často myslíme: *Udělej něco dobrého pro nás a pro naše bližní.*

A co naše řeč, bratři a sestry? Když mluvíme s druhými lidmi. Oslavujeme Pána tím, co říkáme a jak mluvíme? Já v tom mám určitě obrovské mezery. A jsem často smutný z toho, že si neumím nasadit náhubek, když je třeba. A nejde jen o špatné řeči. Ale také o naši touhu chválit Boha pro Boha samého. Chválit Boha kvůli Bohu samému.

A naše jednání? Jak oslavujeme Boží jméno tím, co děláme, a tím co neděláme? Myslím v běžném životě. Vždyť Bůh je Bohem i mimo tento kostel. Bůh je Bohem i jindy než v neděli. Bohu patří i další hodiny v týdnu, nejen desátá v neděli. Tedy: Když jdeme do práce, modlíme se, aby naše činnost oslavila Boha? Když pro nemoc zůstaneme ležet v posteli, modlíme se, aby se na naší slabosti projevila Boží moc a síla? Když nakupujeme, když vaříme, když sečeme trávu na zahradě, když sbíráme ovoce a sklízíme zeleninu, děkujeme Bohu a vyvyšujeme jeho jméno? Když žijeme s členy našich rodin, snažíme se s nimi žít v pravdě a v lásce také kvůli Bohu? Aby v našich rodinách bylo posvěceno Boží jméno? A když uděláme něco dobrého, vzdáváme Bohu čest a chválu, nebo sbíráme uznání pro sebe? A nemusím snad připomínat, že když hřešíme, po Božím jménu spíš šlapeme, než abychom jej hrdě nesli nad hlavou.

Milí bratři, milé sestry, Bůh nás stvořil pro svou slávu. Vykoupil nás v Ježíši Kristu pro svou slávu. Posvětil nás Duchem svatým pro svou slávu. Vede nás do svého království pro svou slávu. A my ho smíme prosit, aby nás posílil a podepřel. Aby z našich životů, z našich myšlenek, slov a činů sklídl ještě mnoho cti a slávy. Aby jeho jméno na našich životech ještě zazářilo. Není to tedy jen modlitba, ale i slavnostní závazek, že tak chceme žít. S pomocí Boží. Kéž se tedy na nás splní Ježíšovo slovo:

- *Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.* (Mt 5:16)

Modlitba:

Hospodine, náš nebeský Otče, ty své jméno zajisté prosadíš, vyvýšíš a posvětiš. A my toužíme být u toho. My chceme být součástí procesu postupného posvěcování tvého jména po vší zemi. Proto na nás svým slovem i svatým Duchem stále pracuj. Používej si nás k tomu, aby lidé poznali, že jsi jedinečný Bůh. Amen.